

Co przedsiębiorstwa mogą zrobić na rzecz zrównoważonego rozwoju?

W Raporcie z 1987 roku, zatytułowanym „Nasza wspólna przyszłość” przygotowanym przez Światową Komisję ds. Środowiska i Rozwoju zwaną też „Komisją Brundtland”, czytamy: *Na obecnym poziomie cywilizacyjnym możliwy jest rozwój zrównoważony, to jest taki rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie. Raport ów dostrzega, że cywilizacja osiągnęła poziom dobrobytu możliwy do utrzymania pod warunkiem odpowiedniego gospodarowania.*

Model takiej gospodarki zakłada odpowiednio i świadomie ukształtowane relacje pomiędzy wzrostem gospodarczym, dbałością o środowisko (nie tylko przyrodnicze, ale także sztuczne – wytworzone przez człowieka) oraz jakością życia (w tym zdrowiem człowieka). Koncepcja zrównoważonego rozwoju zakłada harmonię rozwoju w trzech wymiarach: ekonomicznym, społecznym i ekologicznym.. Zgodnie z tą koncepcją ludzkość musi dążyć do sprawiedliwości społecznej poprzez m.in. ekonomiczną i środowiskową efektywność przedsięwzięć zapewnioną m.in. przez ścisły rachunek kosztów produkcji, rozciągający się również w bardzo złożony sposób na zasoby zewnętrzne. Warto zwrócić uwagę na powiązanie koncepcji zrównoważonego rozwoju z teorią dóbr publicznych (Samuelson, 1947).

Wprowadzenie w życie koncepcji zrównoważonego rozwoju, choć nie jest łatwe, choćby ze względu występujące sprzeczności pomiędzy trzema wymiarami rozwoju, jest jednak konieczne dla zachowania możliwości rozwoju przyszłym pokoleniom. Komisja, która została powołana w 1983 roku przez Gro Harlem Brundtland, ówczesną premier Norwegii na zaproszenie ówczesnego Sekretarza Generalnego ONZ, nawiązywała do Raportów dla Klubu Rzymskiego *Granice wzrostu*, które były opracowane na przełomie lat 70. i 80. XX wieku. Raporty miały charakter prognozy ostrzegawczej. Działalność Komisji Brundtland przyczyniła się do zwołania Szczytu Ziemi w 1992 w Rio de Janeiro. Kolejne szczyty Ziemi nie posunęły rozwiązania problemu do przodu.

Mając na uwadze rangę problemu zrównoważonego rozwoju Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie podjęło badania (zwane statutowymi) na ten temat. Tematem wiodącym, realizowanym w Kolegium jest: **„Przedsiębiorstwo wobec wymogów zrównoważonego rozwoju”**. Kierownikiem tematu jest prof. Roman Sobiecki. Realizacja badań przewidziana jest na lata 2019-2021. Zasadniczym celem prowadzonych badań jest identyfikacja problemów i warunków, które muszą zostać spełnione, aby współczesne osiągnięcia cywilizacyjne, w tym technologie cyfrowe służyły całej ludzkości. Szczegół-

lowe cele zostaną określone przez zespoły badawcze realizujące poszczególne zadania badawcze. W ramach tematu wiodącego zostały wyodrębnione cztery grupy tematyczne:

- Nr 1. **Zrównoważony rozwój – współzależności mikro- i makroekonomiczne**
kierownik – prof. Roman Sobiecki
- Nr 2. **Społeczny wymiar zrównoważonego rozwoju**
kierownik – prof. Agnieszka Wojtczuk-Turek
- Nr 3. **Finansowe i inwestycyjne uwarunkowania zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw**
kierownik – prof. Gabriel Główka
- Nr 4. **Przestrzenne aspekty zrównoważonego rozwoju**
kierownik – prof. Hanna Godlewska-Majkowska.

Rozwinięciem grup tematycznych są zadania badawcze:

Grupa tematyczna Nr 1 obejmuje następujące zadania badawcze:

- Zrównoważony rozwój w warunkach globalizacji. Przeobrażanie modelu w rzeczywistość
kierownik – prof. Jerzy W. Pietrewicz
- Własność a dostępność w optyce zrównoważonego rozwoju
kierownik – prof. Małgorzata Poniatowska-Jaksch
- Innowacje proekologiczne – mechanizmy powstawania i determinanty ich implementacji w przedsiębiorstwach w Polsce
kierownik – prof. Krystyna Poznańska
- Regulacyjna rola prawa sprzyjającego spełnianiu przez przedsiębiorstwa wymogów zrównoważonego rozwoju
kierownik – prof. Aleksander Werner
- Struktura i dynamika rynku energii jako determinanty zrównoważonego rozwoju

- kierownik – prof. Dorota Niedziółka
- Ekologiczne podejście do tworzenia łańcucha wartości
kierownik – dr inż. Łukasz Marzantowicz

Grupa tematyczna Nr 2 obejmuje następujące zadania badawcze:

- Zarządzanie kapitałem ludzkim w warunkach zrównoważonego rozwoju
kierownik – prof. Agnieszka Wojtczuk-Turek
- Społeczna odpowiedzialność biznesu w XXI wieku
kierownik – prof. Katarzyna Majchrzak
- Przedsiębiorstwa rodzinne i ich rola w kreowaniu zrównoważonego rozwoju
kierownik – prof. Jan Klimek

Grupa tematyczna Nr 3 obejmuje następujące zadania badawcze:

- Inwestycje a zrównoważony rozwój
kierownik – prof. Andrzej Fierla
- Ryzyko pomijania wymogów zrównoważonego rozwoju w działalności przedsiębiorstw
kierownik – prof. Waldemar Rogowski
- Rola rachunkowości zarządczej w raportowaniu zrównoważonego rozwoju
kierownik – prof. Monika Raulinajtys-Grzybek
- Restrukturyzacja i bankructwa przedsiębiorstw a wymogi zrównoważonego rozwoju
kierownik – dr Paweł Dec

Grupa tematyczna Nr 4 obejmuje następujące zadania badawcze:

- Inteligentne specjalizacje regionów wobec wymogów zrównoważonego rozwoju
kierownik – prof. Hanna Godlewska-Majkowska

- Miasta w działaniu na rzecz zrównoważonego rozwoju kierownik – prof. Marek Bryx
W trakcie realizacji badań przewidziane są okresowe seminaria, na których
- zostaną przedstawione wyniki badań. W ciągu każdego roku przewiduje się cztery takie seminaria.

Prof. **Roman Sobiecki**

Bibliografia:

1. Dec P. (2018), *Pomoc publiczna w restrukturyzacji przedsiębiorstw*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.
2. Fierla A. (red.) (2017), *Finansjeryzacja gospodarki i jej wpływ na przedsiębiorstwa*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.
3. Główka G. (2012), *System finansowania nieruchomości mieszkaniowych w Polsce*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.
4. Godlewska-Majkowska M. (2018), *Investment Attractiveness of Polish Municipalities in Relation to Local Entrepreneurship*, "Olsztyn Economic Journal", 13(2).
5. Kasiewicz S., Rogowski W. (2009), *Inwestycje hybrydowe – nowe ujęcie oceny efektywności*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.
6. Klimek J. (2019), *Inteligentny rozwój firmy rodzinnej a współczesne wartości*, Warszawa, Difin.
7. Majchrzak K. (2012), *Zarządzanie reputacją w przedsiębiorstwach sektora naftowego*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.
8. Marzantowicz Ł., Dembińska I. (2018), "The Reasons for the Implementation of the Concept of Green Port in Sea Ports of China", "Logistics and Transport", 37, s. 121-128.
9. Niedziółka D. (2018), *Funkcjonowanie polskiego rynku energii*, Warszawa, Difin.
10. Nikumolu R., Prahalad C.K., Rangaswani M.R. (2010), *Zrównoważony rozwój: główny motor dzisiejszych innowacji*, HBR Polska, 2010/3.
11. Pietrewicz J.W., Sobiecki R. (2018), *Innowacyjna fala w społeczeństwie i gospodarce*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.
12. Poniatowska-Jaksch M. (2016), *Network internationalisation of transnational corporations and corporate entrepreneurship*, Studia Ekonomiczne, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, nr 217/2016.
13. Poznańska K. (2015), *Determinanty wzrostu innowacyjności polskich przedsiębiorstw przemysłowych*, w: *Teoria i praktyka zarządzania w obliczu nowych wyzwań*, J. Kaczmarek, W. Szymła (red.), Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Fundacja Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków.
14. Raport (1972), *Granice wzrostu*, Raport Klubu Rzymskiego, autorzy: D.H. Meadows, D.L. Meadows, J. Randers, W.W. Behrens III.
15. Raport (1987), *Nasza wspólna przyszłość*, Raport Światowej Komisji Środowiska i Rozwoju ONZ, obradującej pod przewodnictwem Gro Harlem Brundtland.
16. Raulinajtys-Grzybek M., Świdzka G.K. (2014), *Object-based costing as an important tools for the economic analysis of sustainable development*, "Copernican Journal of Finance & Accounting", ISSN 2300-1240, Vol. 3(1).
17. Samuelson P.A. (1947), *Foundations of Economic Analysis*, Harvard.
18. Szelańska A., Bryx M. (red.) (2015), *Eco-Innovations in Cities*, Warszawa, CEDeWu.
19. Werner A. (2015), *Zasady udzielania pomocy publicznej w prawie restrukturyzacyjnym*, „Monitor Prawa Bankowego”, 12/2015.
20. Wojtczuk-Turek A. (2016), *Wspieranie produktywności pracowników wiedzy. Rola zarządzania zasobami ludzkimi i dopasowania człowiek-organizacja*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.